

Standardy ochrony osób małoletnich w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie

§ 1

Cel procedury

1. Ochrona osób małoletnich będących wychowankami ośrodka.
2. Zapewnienie bezpieczeństwa osobom małoletnim przebywającym w ośrodku.

§ 2

Słownik terminów

Ilekroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. dyrektorce, dyrektorze ośrodka, dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektorkę, dyrektora Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie;
2. ośrodka – należy przez to rozumieć Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie;
3. pracownicze, pracowniku – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, umowy wolontariackiej w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie;
4. partnerze współpracującym z ośrodkiem – należy przez to rozumieć osoby wykonujące zadania zlecone na terenie ośrodka na mocy odrębnych przepisów (np. pielęgniarka, pielęgniarz, fotografka, fotograf i inne osoby);
5. uczennicy, uczniu – należy przez to rozumieć każdą osobę uczęszczającą do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie;
6. osobie małoletniej – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
7. opiekunce, opiekunie ucznia – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowieniu o małoletnim, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy;
8. przedstawiciel ustawowy – należy przez to rozumieć rodzica bądź opiekunkę, opiekuna posiadających pełnię władzy rodzicielskiej lub opiekunkę, opiekuna prawnego (osobę reprezentującą dziecko, ustanowioną przez sąd, w sytuacji, gdy rodzicom nie przysługuje władza rodzicielska lub gdy rodzice nie żyją);
9. zgodzie opiekunki, opiekuna osoby małoletniej – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców osoby małoletniej. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
10. krzywdzeniu osoby małoletniej – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karnego na szkodę osoby małoletniej przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika ośrodka lub zagrożenie dobra osoby małoletniej, w tym jego zaniedbywanie. Krzywdzeniem jest:
  - 1) przemoc fizyczna – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być m. in. złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne. Przemoc fizyczna powoduje lub może spowodować utratę zdrowia bądź też zagrażać życiu,
  - 2) przemoc emocjonalna – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie małoletniego, nieustanna krytyka, wciąganie małoletniego w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim,

- brak odpowiedniego wsparcia, stawianie małoletniemu wymagań i oczekiwań, którym nie jest on w stanie sprostać,
- 3) przemoc seksualna – to angażowanie małoletniego w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie małoletniego, współżycie z małoletnim) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie małoletniemu materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm),
  - 4) przemoc ekonomiczna – to niezapewnianie odpowiednich warunków do rozwoju dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom. Jest to jedna z form zaniedbania,
  - 5) zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych małoletniego przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, braku dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego;
11. dane osobowe ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia;
  12. osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Osób Małoletnich – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektorkę, dyrektora ośrodka pracowniczkę, pracownika sprawujących nadzór nad realizacją niniejszych standardów;
  13. osobie odpowiedzialnej za Internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektorkę, dyrektora ośrodka pracowniczkę, pracownika sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczennice, uczniów na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem osób małoletnich w Internecie.

§ 3

Podstawowe standardy i procedury postępowania

1. Standardy bezpiecznej rekrutacji pracowniczek, pracowników ośrodka.
2. Standardy reagowania na syndromy krzywdy.
3. Standardy interwencji, dokumentacji i dalszych działań pomocowych.
4. Standardy ustalania planu wsparcia osoby małoletniej po ujawnieniu krzywdy.
5. Procedura zakładania “Niebieskiej karty”.
6. Standardy bezpiecznych relacji osoba małoletnia – osoba małoletnia.
7. Standardy bezpiecznych relacji pracownicy ośrodka – osoba małoletnia.
8. Standardy korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.
9. Standardy ochrony wizerunku i danych osobowych osób małoletnich.
10. Procedura upowszechniania i ewaluacji standardów.

§ 4

Osoby odpowiedzialne za realizację standardów.

1. Koordynator ds. standardów wyznaczony przez dyrektora ośrodka sprawuje nadzór nad realizacją procedury w ośrodku. Koordynatorem jest p. Anna Martyniuk-Białecka.

2. Do zespołu ds. procedur ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, interwencji i weryfikowania standardów ochrony małoletnich należą: p. Anna Antos, p. Marta Łempicka-Janik, p. Urszula Sitnik.
3. Koordynator odpowiedzialny za monitoring bezpieczeństwa urządzeń z dostępem do Internetu wyznaczony przez dyrektora ośrodka. Koordynatorem jest pracownik firmy świadczącej usługi informatyczne na rzecz ośrodka.
4. Dyrekcja, nauczyciele, wychowawcy i pracownicy niepedagogiczni.

§ 5

Osoby, którym jest udzielane wsparcie

Osoby małoletnie do ukończenia 18 roku życia będące wychowankami ośrodka.

§ 6

Podstawy wdrożenia procedury

Procedura zostaje wdrożona w sytuacji podejrzenia wystąpienia krzywdzenia uczennicy, ucznia i narażenia ich na:

1. przemoc fizyczną,
2. przemoc emocjonalną,
3. przemoc seksualną,
4. przemoc ekonomiczną,
5. przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
6. inny rodzaj zachowań wskazujący na wystąpienie krzywdy i zagrożenie bezpieczeństwa.

§ 7

Standardy bezpiecznej rekrutacji pracowniczek i pracowników ośrodka

1. Dyrektorka, dyrektor ośrodka dba, aby pracowniczki, pracownicy pedagogiczni i niepedagogiczni oraz osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia, wolontariuszki, wolontariusze, stażystki, stażyści i praktykantki, praktykanci, posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz nie stanowili dla nich zagrożenia.
2. Dyrektorka, dyrektor ośrodka zakłada profil placówki w systemie teleinformatycznym prowadzonym przez Ministra Sprawiedliwości.
3. Przed nawiązaniem stosunku pracy z pracowniczką, pracownikiem pedagogicznym i niepedagogicznym lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem uczennic, uczniów lub z opieką nad nimi, dyrektorka, dyrektor zasięga informacji o tej osobie w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) lub Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
4. Dane kandydatki, kandydata wymagane do zasięgnięcia informacji w rejestrze to:
  - a. imię i nazwisko;
  - b. data urodzenia;
  - c. numer PESEL;
  - d. nazwisko rodowe;
  - e. imię ojca;
  - f. imię matki.

5. Figurowanie w rejestrach wymienionych w pkt. 3. wyklucza możliwość zatrudnienia kandydatki, kandydata.
6. Osoba, o której mowa w ust. 3 ma obowiązek przedłożenia dyrektorce, dyrektorowi ośrodka informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600).
7. Jeżeli osoba kandydująca do zatrudnienia posiada obywatelstwo inne niż polskie, przedkłada dyrektorce, dyrektorowi:
  - 1) informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów;
  - 2) pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa,
  - 3) jeżeli mieszkała w innych państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.
  - 4) dopuszczalne jest przedłożenie przez kandydata pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenia, że prawo danego państwa nie przewiduje wydawania informacji o niekaralności i/lub nie prowadzi rejestru karnego oraz oświadczenia, że nie był/-a w tym państwie prawomocnie skazany/-a.
8. Osoba kandydująca do zatrudnienia składa oświadczenia zgodnie ze wzorem załącznika nr 1:
  - 1) o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych; o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych,
  - 2) o zapoznaniu ze Standardami ochrony małoletnich.
9. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
10. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego dołączane są do części A akt osobowych pracowniczk, pracownika lub do dokumentacji osoby realizującej wolontariat lub odbywającej staż, praktyki.

§ 8

Standardy reagowania na syndromy krzywdy

1. Pracowniczk, pracownicy ośrodka są świadomi obowiązków w zakresie prawnego i społecznego zawiadamiania właściwych instytucji o możliwości popełnienia przestępstwa wobec osoby małoletniej, a także w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i rozpoznawania czynników ryzyka krzywdzenia osoby małoletniej.
2. Pracowniczk, pracownicy ośrodka posiadają wiedzę i umiejętności rozpoznania i reagowania na czynniki ryzyka krzywdzenia osób małoletnich, do których zalicza się m.in:
  - 1) strach przed powrotem do domu lub spotkaniem z opiekunką, opiekunem,
  - 2) nieprzyjemny zapach ciała, uczennica, uczeń jest często brudny lub ma brudne ubrania,
  - 3) brak odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych, brak przyborów szkolnych,
  - 4) brak właściwej opieki medycznej, szczepień, okularów, protez słuchowych (aparaty słuchowe, implanty ślimakowe),

- 5) próby o jedzenie, kradzież jedzenia,
  - 6) kradzież pieniędzy i innych dóbr materialnych,
  - 7) stale powtarzające się dolegliwości psychosomatoatyczne: bóle głowy, brzucha, nudności, wymioty,
  - 8) widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany) niewyjaśnionego pochodzenia lub wyjaśnienia uczennicy, ucznia są niewiarygodne, wzbudzają wątpliwości lub podawane są zmieniające się wersje,
  - 9) unikanie lekcji wychowania fizycznego i nadmierne zakrywanie ciała, ubiór jest nieadekwatny do warunków pogodowych,
  - 10) unikanie kontaktów, rozmów z osobą dorosłą lub nadmierna potrzeba relacji z dorosłym nieadekwatna do sytuacji,
  - 11) słabe wyniki w nauce w stosunku do możliwości intelektualnych,
  - 12) zachowania agresywne, bierne, w tym wycofanie, uległość, zachowania depresyjne,
  - 13) samookaleczenia,
  - 14) ucieczki z domu,
  - 15) nagła zmiana zachowania, wzmianki o przemocy, w słownictwie i pracach szkolnych, pracach artystycznych pojawiają się motywy seksualne,
  - 16) ciągła ucieczka w świat cyfrowy (Internet, gry komputerowe),
  - 17) używanie środków psychoaktywnych,
  - 18) nadmierne pobudzenie seksualne.
3. Jeżeli wraz z pojawieniem się zmienionego zachowania ucznia współwystępują określone zachowania opiekunki, opiekuna, to jest szczególnie uzasadnione podejrzenie wystąpienia krzywdy osoby małoletniej.
4. Zachowania opiekunki, opiekuna osoby małoletniej wzbudzające podejrzenie:
- 1) brak lub odmowa kontaktu z wychowawcą klasy, grupy lub osobami z zespołu psychologiczno-pedagogicznego,
  - 2) brak zainteresowania dzieckiem, jego codziennym życiem i problemami,
  - 3) negowanie potrzeb osoby małoletniej,
  - 4) nadmierne faworyzowanie rodzeństwa osoby małoletniej,
  - 5) częsty brak wiedzy na temat aktualnego miejsca pobytu osoby małoletniej,
  - 6) brak lub odmowa podania przyczyn pojawienia się obrażeń u osoby małoletniej lub podanie sprzeczne, niewiarygodnych wyjaśnień,
  - 7) przekraczanie dopuszczalnych granic w kontakcie fizycznym lub słownym,
  - 8) wzbudzanie w osobie małoletniej poczucia winy, negatywna ocena słowna,
  - 9) zbyt surowa dyscyplina, odrzucenie lub nadopiekuńczość, zbyt duża pobłażliwość,
  - 10) depresja, apatia, agresja słowna, migowa i/lub fizyczna,
  - 11) zaburzony kontakt z otoczeniem i reakcje nieadekwatne do sytuacji,
  - 12) uzależnienie lub nadużywanie alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających, psychoaktywnych.
5. W ośrodku są realizowane działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania przemocy, w tym współpraca z policją oraz strażą miejską.

§ 9

Standardy interwencji, dokumentacji i dalszych działań pomocowych

1. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez drugą osobę małoletnią.

Jeśli pracowniczka, pracownik ośrodka podejrzewają, że małoletnia uczennica, małoletni uczeń doświadczyli przemocy psychicznej i/lub fizycznej, w tym z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest ich życie, mają obowiązek:

- 1) oddzielić ich od drugiej osoby małoletniej stwarzającej zagrożenie,
- 2) zapewnić bezpieczne miejsce,
- 3) zawiadomić dyrektorkę, dyrektora, wychowawczynię, wychowawcę klasy/ grupy internackiej, osoby z zespołu psychologiczno-pedagogicznego
- 4) po rozpatrzeniu sprawy w razie konieczności wezwać policję.

2. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez opiekunkę, opiekuna.

- 1) Jeśli pracowniczka, pracownik podejrzewa, że osoba małoletnia doświadczyła jednorazowo przemocy psychicznej lub fizycznej ze strony opiekunki, opiekuna, ma obowiązek zadbać o bezpieczeństwo osoby małoletniej, a następnie zawiadamia dyrektorkę, dyrektora, wychowawcę klasy/ grupy internackiej, osoby z zespołu psychologiczno-pedagogicznego, a po rozpatrzeniu sprawy w razie konieczności policję.
- 2) Dyrektor, dyrektorka wyznacza osobę, może to być m.in. wychowawczyni, wychowawca klasy/ grupy internackiej, osoba z zespołu psychologiczno-pedagogicznego, która przeprowadza rozmowę z opiekunką, opiekunem osoby małoletniej, podczas której informuje o możliwości udzielenia wsparcia psychologicznego.
- 3) W przypadku braku współpracy opiekunki, opiekuna lub powtarzającej się przemocy, dyrektorka, dyrektor zobowiązani są do powiadomienia właściwego ośrodka pomocy społecznej (na piśmie lub mailowo), a także do złożenia wniosku do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.
- 4) Jeśli pracowniczka, pracownik podejrzewa, że osoba małoletnia jest zaniedbana lub jej opiekunka, opiekun są niewydolni wychowawczo, powinni zadbać o bezpieczeństwo uczennicy, ucznia, a następnie zawiadomić dyrektorkę, dyrektora, wychowawczynię, wychowawcę klasy/ grupy internackiej, osoby z zespołu psychologiczno-pedagogicznego, którzy oferują możliwość wsparcia psychologicznego oraz możliwości wsparcia materialnego.
- 5) Jeśli sytuacja osoby małoletniej nie ulega poprawie, wówczas pedagog szkolny zawiadamia ośrodek pomocy społecznej.

3. Procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez pracowniczkę, pracownika ośrodka, osoby dopuszczone do prowadzenia zajęć z uczennicami i uczniami:

- 1) jeśli pracowniczka, pracownik podejrzewają, że osoba małoletnia doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jej życie, mają obowiązek zapewnienia jej bezpiecznego miejsca, oddzielenia od osoby stwarzającej zagrożenie, zawiadomienia dyrektorki, dyrektora, wychowawczyni, wychowawcy klasy/ grupy internackiej, osób z zespołu psychologiczno-pedagogiczny i/lub policję,
- 2) jeśli pracowniczka, pracownik podejrzewają, że uczennica, uczeń małoletni doświadczyli jednorazowo przemocy psychicznej lub fizycznej (np. ośmieszanie, poniżanie, popychanie), mają obowiązek zapewnić im bezpieczne miejsce, oddzielić od osoby krzywdzącej, zawiadomić

dyrektorkę, dyrektora, wychowawczynię wychowawcę klasy/ grupy internackiej, osobę z zespołu psychologiczno-pedagogicznego i/lub policję.

- 3) W przypadku podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej przez pracowniczkę, pracownika ośrodka, osoby dopuszczone do prowadzenia zajęć z uczennicami i uczniami dyrektorka, dyrektor pociąga tą osobę do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wynikającej z odrębnych przepisów.
4. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia osoby małoletniej należy wypełnić Kartę Interwencji, której wzór stanowi załącznik numer 2.
5. Do Karty Interwencji należy załączyć Oświadczenie o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia osoby małoletniej oraz przetwarzanych danych osobowych. Wzór stanowi załącznik numer 3.
6. Kartę Interwencji załącza się do akt osobowych osoby małoletniej. W przypadku podejrzeń wobec pracowniczki, pracownika ośrodka, również do jego akt osobowych.

§ 10

Standardy ustalania planu wsparcia osoby małoletniej po ujawnieniu krzywdy

1. Oprócz zastosowania procedury interwencji, dyrektorka, dyrektor ośrodka tworzy zespół wsparcia dla pokrzywdzonego małoletniego ucznia, małoletniej uczennicy.
2. W skład zespołu każdorazowo wchodzi wychowawczyni, wychowawca klasy i grupy, psycholożka, psycholog, pedagożka, pedagog. Zespół może być zwiększony do większej liczby specjalistów w zależności od złożoności problemu oraz doznanej krzywdy.
3. Zespół wsparcia spotyka się w celu ustalenia formy pomocy osobie małoletniej udzielonej od razu po zdarzeniu oraz w dalszej perspektywie czasu.
4. Zespół wsparcia tworzy Indywidualny Plan Działania (IPD), który stanowi dokument zapisany i przechowywany w aktach osoby małoletniej.
5. W ustalaniu Indywidualnego Planu Działania uczestniczy również pokrzywdzona osoba małoletnia, której sprawa dotyczy.
6. Indywidualny Plan Działania zawiera informacje o podjętych działaniach, plan spotkań ze specjalistami, specjalistkami, opiekunkami, opiekunem, nauczycielkami, nauczycielami i przedstawicielkami, przedstawicielami instytucji zewnętrznych, jeśli zachodzi taka potrzeba oraz przypuszczalny czas trwania wsparcia.
7. Wnioski ze spotkań z pedagożką, pedagogiem i psycholożką, psychologiem stanowią dane wrażliwe uczennic, uczniów i nie są dołączane do Indywidualnego Planu Działania, wyjątek stanowi sytuacja zagrożenia życia lub zdrowia osoby małoletniej (np. informacja o planowanym samobójstwie).
8. Działania zespołu monitorują wyznaczeni przez dyrektorkę, dyrektora pedagożka, pedagog, którzy współpracują z koordynatorem ds. Standardów Ochrony Małoletnich.
9. Indywidualny Plan Działania osoby małoletniej funkcjonuje równolegle z podejmowanymi działaniami interwencyjnymi.
10. Głównym zadaniem Indywidualnego Planu Działania jest bieżąca obserwacja osoby małoletniej, zapewnienie jej wielospecjalistycznej pomocy, również pozaszkolnej, udzielanie wsparcia opiekunom i współpraca międzyinstytucjonalna.
11. Plan wsparcia osoby małoletniej ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem interwencji jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu, współpraca z OPS).

12. W przypadku realizacji procedury „Niebieska Karta”, plan wsparcia osoby małoletniej jest taki sam jak ustalony przez zespół wsparcia.
13. Zespół wsparcia powinien wdrożyć do działania opiekuna „niekrzywdzącego”, który współpracuje z ośrodkiem w celu powstrzymania sprawcy przemocy i zapewnienia osobie małoletniej pomocy pozaszkolnej.
14. W przypadku krzywdzenia osoby małoletniej przez oboje opiekunów, interwencja polega również na zawiadomieniu o zaistniałej sytuacji policji, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej.
15. Plan wsparcia osoby małoletniej obejmuje różne formy pomocy, w tym prawną, psychologiczną, socjalną i medyczną, uwzględniając współpracę interdyscyplinarną w tym zakresie.
16. Zadania pracowniczek, pracowników ośrodka wiążą się głównie z pomocą w realizowaniu przez osobę małoletnią zadań dydaktyczno-wychowawczych, budowaniu dobrych relacji z rówieśnikami i pracowniczkami, pracownikami ośrodka.
17. Plan wsparcia osoby małoletniej nie kończy się wraz z końcem procedury prawnej.

§ 11

Procedura zakładania „Niebieskiej Karty”

1. Podstawowym celem „Niebieskiej Karty” jest usprawnienie pomocy oferowanej przez ośrodek oraz stworzenie możliwości i warunków systemowego, interdyscyplinarnego wzoru pracy z rodziną.
2. Jeśli pracowniczka, pracownik ośrodka otrzymają od osoby małoletniej zgłoszenie, że jest wobec niej stosowana przemoc, wtedy pracownik ten powinien rozpocząć procedurę „Niebieskiej Karty”.
3. Procedura „Niebieskiej Karty” stosowana jest każdorazowo w momencie podjęcia interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia osoby małoletniej opisanych w §8.
4. Procedura „Niebieska Karta” jest osobnym dokumentem i stanowi załącznik numer 4.

§ 12

Standardy bezpiecznych relacji osoba małoletnia – osoba małoletnia

1. Małoletnie uczennice, małoletni uczniowie ośrodka mają prawo do szacunku, godności i przebywania w bezpiecznym środowisku.
2. Osoby małoletnie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie ośrodka i nie mogą naruszać praw, poczucia godności innych uczennic, uczniów.
3. Osoby małoletnie mają obowiązek uznania prawa innych osób do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: niepełnosprawność, wiek, cechy fizyczne, status rodzinny i ekonomiczny, pochodzenie narodowe, geograficzne, etniczne, płeć, orientacją seksualną i wyznawaną religię.
4. Osoby małoletnie mają obowiązek respektować prawa i wolność osobistą innych uczennic, uczniów, w tym prawo do własnego zdania, wyglądu i zachowania w ramach powszechnie przyjętych norm społecznych.
5. Osoby małoletnie są zobowiązane do zachowania kultury osobistej, w tym stosowanie zwrotów grzecznościowych oraz używania komunikacji wolnej od wulgaryzmów i mowy nienawiści.
6. Osoby małoletnie mają prawo do wyrażania sądów, opinii w taki sposób, który nikogo nie krzywdzi i nie obraża.
7. Osoby małoletnie są zobowiązane do kontroli swojego zachowania i emocji.

8. Osoby małoletnie znają obowiązujące w ośrodku procedury bezpieczeństwa i wiedzą, jak zachowywać się w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa własnego i innych,
9. Osoby małoletnie mają obowiązek reagowania na wszelkie przejawy agresji i przemocy zgodnie z odpowiednimi procedurami,
10. Niedozwolone zachowania to w szczególności:
  - 1) negatywna krytyka, wyśmiewanie i wykorzystywanie słabości innych,
  - 2) upokarzanie, obrażanie innych,
  - 3) prowokowanie, okazywanie wrogości, zastraszanie, groźby i wzbudzanie poczucia zagrożenia,
  - 4) stosowanie przemocy psychicznej i fizycznej,
  - 5) używanie wulgarnego i obraźliwego języka, w tym polskiego języka migowego,
  - 6) używania słów, gestów i zachowań o charakterze seksualnym,
  - 7) nagrywanie audio-wideo i fotografowanie innych bez ich zgody, w tym w sytuacjach intymnych,
  - 8) udostępnianie między małoletnimi i zażywanie substancji psychoaktywnych.

§ 13

Standardy bezpiecznych relacji pracowniczej, pracownika ośrodka z osobą małoletnią

1. Standardy bezpiecznych relacji z małoletnimi obowiązują pracowniczej, pracowników ośrodka, a ich znajomość jest potwierdzona podpisanym stosownym oświadczeniem.
2. Nadrzędną zasadą działań podejmowanych przez pracowniczej, pracowników ośrodka jest dobro osoby małoletniej.
3. Pracowniczej, pracownik ośrodka traktuje osobę małoletnią z szacunkiem, z uwzględnieniem jej potrzeb i prawa do wyboru języka komunikacji z otoczeniem.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec osoby małoletniej przemocy w jakiegokolwiek formie.
5. Pracowniczej, pracownik ośrodka mają obowiązek zachowania profesjonalnej relacji z uczennicami, uczniami małoletnimi i pozostałymi podopiecznymi.
6. Pracowniczej, pracownik ośrodka w kontakcie z osobami małoletnimi w szczególności:
  - 1) stosują słownictwo i przekazują treści w sposób dostosowany do ich wieku i sytuacji,
  - 2) nie krzyczą, chyba że dotyczy to sytuacji zagrożenia,
  - 3) zachowują cierpliwość i okazują szacunek.
7. W kontaktach z innymi osobami małoletnimi i pozostałymi uczennicami, uczniami pracowniczej, pracownikowi ośrodka nie wolno ujawniać informacji wrażliwych o innej osobie małoletniej, dotyczy to również ujawniania jej wizerunku.
8. Osoba małoletnia ma prawo do prywatności. Odstąpienie od zasady poufności powinno być uzasadnione, a osoba małoletnia powinna być jak najszybciej o tym poinformowana.
9. W sytuacji konieczności przeprowadzenia rozmowy z osobą małoletnią na osobności, należy zostawić drzwi uchylone do pomieszczenia, w którym odbywa się rozmowa lub poprosić inną pracowniczkę, innego pracownika o obecność w tym pomieszczeniu.
10. Zapis zawarty w pkt 9. ten nie dotyczy rozmów prowadzonych z osobą małoletnią przez pedagogkę, pedagoga, psychologkę, psychologa, nauczycielkę bibliotekarkę, nauczyciela bibliotekarza, logopedkę, logopeda, doradczynię zawodową, doradcę zawodowego, pielęgniarkę, pielęgniarza ze względu na szczególne warunki pracy.
11. Pracowniczej, pracownikowi ośrodka nie wolno w obecności osoby małoletniej wypowiadać wulgaryzmów, wykonywać gestów obraźliwych, o charakterze seksualnym i przemocowym.
12. Pracowniczej, pracownikowi ośrodka nie wolno stosować groźb, wykorzystywać przewagi fizycznej, psychicznej i wynikającej z pełnionej funkcji.

13. Pracowniczką, pracownik ośrodka traktują wszystkie osoby małoletnie równo, bez względu na płeć, wiek, orientację seksualną, wygląd, status rodzinny i ekonomiczny, wyznanie, pochodzenia oraz rodzaj niepełnosprawności.
14. W związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą pracowniczką, pracownik ośrodka są zobowiązani do zachowania poufności informacji dotyczących osób małoletnich, w tym stanu zdrowia, możliwości i potrzeb psychofizycznych, rozwojowych i edukacyjnych, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych i religijnych.
15. Pracownik ośrodka nie może utrzymywać wizerunku osoby małoletniego w celach prywatnych lub zawodowych, jeżeli osoba małoletnia i jej opiekunka, opiekun nie wyraził na to zgody.
16. Niedozwolone jest przyjmowanie prezentów od osób małoletnich i ich opiekunów. Wyjątkiem mogą być drobne podarunki okolicznościowe np. kwiaty, słodycze.
17. Zabrania się pracowniczkom, pracownikom ośrodka pod rygorem kary utraty pracy i odpowiedzialności karnej:
  - 1) proponować osobom małoletnim używek, w tym alkoholu, wyrobów tytoniowych i różnych rodzajów substancji psychoaktywnych,
  - 2) składać osobom małoletnim propozycji o charakterze seksualnym i pornograficznym,
  - 3) udostępniania osobom małoletnim treści o charakterze seksualnym i pornograficznym.
18. Pracowniczce, pracownikowi ośrodka nie wolno dotykać osoby małoletniej w sposób, który mógłby zostać niewłaściwie zinterpretowany.
19. Kontakt fizyczny pracowniczki, pracownika ośrodka z osobą małoletnią jest dopuszczalny w uzasadnionych przypadkach, do których zalicza się:
  - 1) pomoc niepełnosprawnej osobie małoletniej w poruszaniu się po placówce,
  - 2) pomoc niepełnosprawnej osobie małoletniej w spożywaniu posiłków,
  - 3) pomoc w czynnościach higienicznych, których niepełnosprawna osoba małoletnia nie może sama wykonać, pod warunkiem uzyskania pisemnej zgody opiekunki, opiekuna,
20. Pracowniczką, pracownik ośrodka wiedząc, że osoba małoletnia doznała krzywdy, w tym znęcania fizycznego lub wykorzystania seksualnego, mają obowiązek zachowania szczególnej ostrożności w kontakcie z osobą małoletnią.
21. W czasie wycieczek, wyjazdów niedopuszczalne jest spanie pracowniczki, pracownika ośrodka w jednym łóżku lub pokoju z osobą małoletnią.
22. Kontakty z uczennicami i uczniami powinny odbywać się w trakcie godzin pracy i dotyczyć tematów edukacyjnych, wychowawczych oraz takich, które mieszczą się w zakresie obowiązków zawodowych.
23. Pilna pomoc w sytuacji kryzysowej może być udzielana poza ośrodkiem w Ośrodku Interwencji Kryzysowej, Szpitalnym Oddziale Ratunkowym i w innych miejscach.
24. Nie wolno zapraszać osób małoletnich do swojego miejsca zamieszkania. Wszelkie spotkania z osobami małoletnimi lub ich opiekunami powinny odbywać się na terenie ośrodka.
25. W sytuacji koniecznego kontaktu z osobą małoletnią lub jej opiekunką, opiekunem poza godzinami pracy dozwolone jest korzystanie z komunikacji za pośrednictwem:
  - 1) służbowego e-mail,
  - 2) dziennika elektronicznego,
  - 3) służbowego telefonu;
  - 4) służbowego komunikatora ustalony z klasą/ grupą.
26. Pracowniczką, pracownik ośrodka nie ma obowiązku po godzinach pracy odbierać poczty służbowej, wiadomości w dzienniku elektronicznym i korzystania ze służbowego komunikatora.
27. Jeśli pracowniczką, pracownik ośrodka musi spotkać się z osobą małoletnią lub jej opiekunką, opiekunem poza godzinami swojej pracy, wymaga się poinformowania o tym fakcie bezpośredniego przełożonego, bezpośredniej przełożonej.

28. Opiekunka, opiekun osoby małoletniej musi wyrazić zgodę na kontakt przedstawiony w pkt. 26.
29. Jeśli pracowniczkę, pracownika ośrodka i osobę małoletnią lub jej opiekunkę, opiekuna łączą relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązani są do zachowania całkowitej poufności informacji, zwłaszcza w sprawach dotyczących uczennice, uczniów i pracowniczkę, pracowników ośrodka.

§ 14

Standardy korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Ośrodek zapewnia osobom małoletnim dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą być zagrożeniem dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych:
  - 1) Ośrodek zapewnia osobom małoletnim możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć oraz poza nimi;
  - 2) szkolna sieć jest monitorowana i zabezpieczona;
  - 3) za zabezpieczenie szkolnej sieci odpowiada osoba wyznaczona przez dyrektorkę, dyrektora.
3. Do zadań osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo sieci szkolnej należy między innymi:
  - 1) zabezpieczenie sieci szkolnej przed niebezpiecznymi teściami,
  - 2) instalacja oraz aktualizacja oprogramowania,
  - 3) przynajmniej raz w miesiącu sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści.
4. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, a następnie przekazuje informację dyrektorze, dyrektorowi ośrodka.
5. W razie potrzeby osobie małoletniej, która miała kontakt z krzywdzącymi treściami, udzielana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna i uruchomione zostaną odpowiednie procedury interwencyjne.
6. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika ośrodka, ma on obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Czuwa też nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez uczniów podczas zajęć;
7. W ramach godzin wychowawczych przeprowadza się z uczennicami, uczniami warsztaty dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
8. Do działań określanym mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, wiadomości SMS i MMS.
9. Za pomocą wymienionych w pkt. 8 środków zakazane jest między innymi:
  - 1) publikowanie i/lub rozsyłanie kompromitujących informacji, zdjęć, filmów,
  - 2) publikowanie i/lub rozsyłanie zdjęć i filmów bez zgody małoletniego,
  - 3) poniżanie,
  - 4) wyśmiewanie i ośmieszanie,
  - 5) obrażanie,
  - 6) straszenie,
  - 7) nękanie,
  - 8) szantażowanie,
  - 9) podszywanie się w sieci pod kogoś,
  - 10) włamywanie się na cudze konto,

- 11) propagowanie totalitarnych ustrojów państwa lub nawołujących do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych,
  - 12) inne zachowania, które są krzywdzące.
10. Zakazem objęci są zarówno pracownicy ośrodka, jak i osoby małoletnich oraz pozostali uczniowie, uczniowie.
11. Sposób postępowania w sytuacji zaistnienia cyberprzemocy:
- 1) osoba poszkodowana powinna powiadomić wychowawczynię, wychowawcę lub nauczycielkę, nauczyciela lub pedagożkę, pedagoga lub psycholożkę, psychologa lub dyrektorkę, dyrektora szkoły,
  - 2) osoba będąca świadkiem lub inna osoba posiadająca informacje o cyberprzemocy zobowiązana jest do powiadomienia wychowawczynie, wychowawcy lub nauczycielki, nauczyciela lub pedagożki, pedagoga lub psycholożki, psychologa lub dyrektorki, dyrektora szkoły,
  - 3) osoba poinformowana o zdarzeniu informuje dyrektorkę, dyrektora,
  - 4) dyrektorka, dyrektor lub wyznaczona przez nich osoba ustala okoliczności i charakter zdarzenia lub czynu,
  - 5) dyrektorka, dyrektor lub wyznaczona przez nich osoba zabezpiecza dowody związane z aktem cyberprzemocy (kopie materiałów z datami, dane nadawcy, adresy stron, historie połączeń, itp.), następnie na podstawie zebranych informacji, materiałów oraz ich analizy podejmuje próbę zidentyfikowania sprawcy,
  - 6) jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z policją, a bezwzględnie należy zgłosić policji rozpowszechnianie nagich zdjęć małoletnich,
  - 7) gdy sprawca jest uczennicą, uczniem wychowawczynie, wychowawca lub pedagożka, pedagog lub psycholożka, psycholog przeprowadza z nimi rozmowę o ich zachowaniu, ustala okoliczności zdarzenia, wspólnie dokonują analizy przyczyn i konsekwencji, a także planują rozwiązanie sytuacji konfliktowej i zadośćuczynienie,
  - 8) uczennica, uczeń dopuszczający się aktów cyberprzemocy ponoszą konsekwencje określone w statucie oraz wdrażane są wobec nich działania wychowawcze,
  - 9) wychowawczynie, wychowawca lub pedagożka, pedagog informuje opiekunkę, opiekuna uczennicy, ucznia o zaistniałej sytuacji oraz współpracuje z nimi w celu wyeliminowania takich zachowań,
  - 10) jeżeli działania wychowawcze nie przynoszą rezultatu i/lub opiekunowie nie współpracują z ośrodkiem a uczennica, uczeń nadal dopuszczają się aktów cyberprzemocy, dyrektorka, dyrektor ośrodka zawiadamia policję i sąd rodzinny i informuje o tym fakcie opiekunów ucznia,
  - 11). osobie poszkodowanej psycholożka, psycholog lub pedagożka, pedagog udziela pomocy psychologicznej.

§ 15

Standardy ochrony wizerunku i danych osobowych osób małoletnich

1. Uczennica małoletnia, uczeń małoletni mają prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, a ośrodek zapewnia ochronę ich wizerunku.
2. Pracowniczkom, pracownikom ośrodka nie wolno zezwalać przedstawicielom mediów na utrwalanie wizerunku ucznia (tj. fotografowanie, filmowanie) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
3. Pracowniczka, pracownik ośrodka nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie osoby małoletniej lub jej opiekuna.
4. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna osoby małoletniej bez jej wiedzy i zgody.

5. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, po ustaleniu tego faktu z dyrektorką, dyrektorem ośrodka, wychowawczyni wychowawca klasy/ grupy może skontaktować się z opiekunem osoby małoletniej i zapytać o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów.
6. Zgoda opiekuna osoby małoletniej nie jest wymagana, jeśli wizerunek jest częścią całości np. został utrwalony podczas publicznego wydarzenia lub zgromadzenia.
7. Upublicznienie przez pracownika ośrodka wizerunku osoby małoletniej utrwalonego w formie fotografii lub nagrania audio-wideo wymaga pisemnej zgody jej opiekunki, opiekuna.
8. Opiekunka, opiekun osoby małoletniej powinni być poinformowani o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim celu będzie wykorzystywany (np. profilu społecznościowym ośrodka w celu promocji działań edukacyjnych).
9. Do 30 września każdego roku szkolnego opiekun małoletniego składa pisemną zgodę na wykorzystanie wizerunku osoby małoletniej w celach związanych z edukacją.
10. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych):
  - 1) pracowniczka, pracownik ośrodka mają obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych, które przetwarzają oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem;
  - 2) dane osobowe osoby małoletniej są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów;
  - 3) pracowniczka, pracownik ośrodka są uprawnieni do przetwarzania danych osobowych osoby małoletniej i udostępnienia tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego;
  - 4) pracowniczka, pracownik ośrodka może wykorzystać informacje o osobie małoletniej w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości osoby małoletniej oraz w sposób uniemożliwiający jej identyfikację;
  - 5) w celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia ośrodka, a decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje dyrektorka, dyrektor ośrodka,
  - 6) dyrektorka, dyrektor ośrodka, podejmując decyzję, o której mowa w punkcie 5., poleca wyznaczonej pracowniczce, wyznaczonemu pracownikowi przygotować określone pomieszczenie w celu realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie osób przebywających na terenie ośrodka.

§ 16

Procedura upowszechniania i ewaluacji standardów

1. Dokument Standardy Ochrony Osób Małoletnich jest ogólnodostępny dla uczennic, uczniów, opiekunów oraz pracowniczek, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.
2. Dokument jest dostępny na stronie internetowej ośrodka.
3. Dokument jest przedstawiany na pierwszym zebraniu rodziców w danym roku szkolnym. W przypadku wprowadzenia zmian jest omawiany na najbliższym zebraniu rodziców.
4. Opiekunowie są zobowiązani do podpisania oświadczenia, że zapoznali się ze Standardami. Oświadczenie stanowi załącznik numer 7.

5. W przypadku nieobecności na zebraniu rodziców opiekunowie dostarczają wychowawczyni, wychowawcy klasy oświadczenie w ciągu 7 dni od otrzymania za pośrednictwem dziennika elektronicznego informacji o konieczności zapoznania się ze Standardami.
6. We wrześniu każdego roku szkolnego wychowawcy klas pierwszych mają obowiązek zapoznania uczennic, uczniów ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby mogli oni zrozumieć treść niezależnie od wieku, sposobu komunikacji i sprawności intelektualnej.
7. Lista obecności uczniów na zajęciach, w czasie których były omawiane Standardy jest potwierdzeniem ich znajomości. Uczniowie nieobecni w tym dniu składają wychowawczyni, wychowawcy klasy oświadczenie o zapoznaniu się z dokumentem w ciągu 7 dni od powrotu z nieobecności.
8. Wszyscy pracownicy zatrudnieni w ośrodku składają oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami w ciągu 30 dni ich od wejścia w życie. Oświadczenie jest składane w kadrach w części A teczki osobowej. Wzór oświadczenia stanowi załącznik numer 8.
9. Koordynator oraz zespół ds. standardów ochrony osób małoletnich na bieżąco monitoruje realizację procedury w ośrodku.
10. Minimum raz na dwa lata koordynator ds. standardów ochrony osób małoletnich przeprowadza wśród pracowniczek, pracowników, rodziców i uczennic, uczniów ankietę monitorującą poziom realizacji standardów, a następnie dokonuje analizy jakościowej i ilościowej badania ankietowego i sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu. Sprawozdanie przekazywane jest dyrektorze, dyrektorowi ośrodka.
11. Ewaluacja jest prowadzona na podstawie analizy dokumentacji wewnętrznej, aktualnych przepisów prawa, obserwację, analizę ilościową i jakościową zgłoszeń, badania ankietowe, o których mowa w pkt. 10, diagnozę czynników ryzyka i chroniących oraz konsultacje z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim.
12. Dyrektorka, dyrektor ośrodka zatwierdza zmiany w standardach i przedstawia je pracowniczkom, pracownikom, uczennicom uczniom i opiekunom.

§ 17

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
4. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t. j. Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

§ 18

Przepisy końcowe

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia zarządzenia dyrektorki, dyrektora ośrodka.
2. Osoby małoletnie będące wychowankami ośrodka w dniu ogłoszenia zarządzenia dyrektorki, dyrektora ośrodka, mają obowiązek zapoznać się ze standardami w ciągu 30 dni.
3. Obowiązek realizacji zapisu z pkt 2. spoczywa na wychowawczyni, wychowawcy klasy.

.....
miejsowość, data

Oświadczenie o niekaralności

Ja, ... numer PESEL .....
oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych, korzystam z praw publicznych, nie byłam/-em skazana/-ny za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego oraz nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie. Nie zostałam/-em skazana/-y prawomocnym wyrokiem za przestępstwa umyślne. Jestem świadoma/-y odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Oświadczam, że zapoznałam/-em się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Siostrzyńskiego w Warszawie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Karta interwencji w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie

Imię, nazwisko małoletniego, klasa, szkoła		
Przyczyna interwencji (forma krzywdy)		
Osoba zgłaszająca (imię, nazwisko, stanowisko/klasa, szkoła)		
Opis działań podjętych przez pracowniczkę, pracownika/wychowawczynię, wychowawcę klasy/ grupy/ pedagożkę, pedagoga/ psycholożkę, psychologa	działanie	data
Spotkanie z rodzicem/ opiekunem osoby małoletniej	działanie	data
Rodzaj podjętej interwencji	Przykład: Zawiadomienie policji Zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa Wniosek o wgląd w sytuację rodziny	
Informacje o interwencji	nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję	data
Wyniki interwencji	Opis działań organów sprawiedliwości, ośrodka i rodziców/ opiekunów	data

.....
podpis osoby zgłaszającej

.....
podpis osoby przyjmującej zgłoszenie

Oświadczenie

o zachowaniu poufności informacji powziętych w procesie postępowania w sprawie krzywdzenia małoletniego oraz przetwarzanych danych osobowych

Oświadczenie o poufności

1. Oświadczam, że:
  - a. zapoznano mnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych, a w szczególności z treścią ogólnego Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r. oraz Ustawy o Ochronie Danych Osobowych;
  - b. zapoznano mnie ze „Standardami Ochrony Małoletnich”, wdrożonych w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie;
  - c. zachowam poufność informacji i danych, które uzyskałam/em przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz że znane mi są przepisy o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieupoważnionym.
2. Zobowiązuję się do:
  - d. przetwarzania danych osobowych wyłącznie w zakresie i celu przewidzianym w powierzonych przez Administratora obowiązkach;
  - e. nieujawniania danych zawartych w zbiorach danych, do których uzyskałam/em dostęp za upoważnieniem administratora danych;
  - f. nieujawniania sposobów zabezpieczeń danych osobowych przetwarzanych w ośrodku;
  - g. wykonywania operacji przetwarzania danych, zgodnie z Regulaminem Ochrony Danych Osobowych;
  - h. zabezpieczenia tych danych przed dostępem osób nieupoważnionych;
  - i. ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, utratą, modyfikacją danych osobowych, nieuprawnionym ujawnieniem danych osobowych, nieuprawnionym dostępem do danych osobowych oraz przetwarzaniem;
  - j. zgłaszania incydentów naruszenia zasad ochrony danych osobowych Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych lub bezpośrednio przełożonemu.
3. Przyjmuję do wiadomości, iż postępowanie sprzeczne z powyższymi zobowiązaniami może być uznane przez Administratora za naruszenie przepisów Ustawy o Ochronie Danych osobowych oraz Rozporządzenia o ochronie danych UE z dnia 27 kwietnia 2016 r.

.....
(miejsowość, data)

.....
(czytelny podpis pracownika)

Procedura Niebieska Karta - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Siostrzyńskiego w Warszawie

1. W ośrodku obowiązuje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieska Karta" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870). Wzory formularzy Niebieska Karta-A i Niebieska Karta-B stanowią załączniki numer 5 i 6.

2. Przemoc w rodzinie jest jednorazowym lub powtarzającym się umyślnym działaniem bądź zaniechaniem, które narusza prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

3. Typy przemocy w rodzinie:

- 1) przemoc fizyczna i psychiczna;
- 2) przemoc emocjonalna;
- 3) zaniedbywanie;
- 4) wykorzystanie seksualne;
- 5) małoletni jest świadkiem przemocy.

4. Procedura „Niebieskie Karty” nakłada na ośrodek konkretne działania w przypadku uzasadnionego podejrzenia o stosowanie wobec małoletniego przemocy domowej:

- 1) małoletni ma ślady przemocy fizycznej: widoczne siniaki, rany, zwichnięcia, złamania, ślady uderzeń lub oparzeń;
- 2) małoletni ma ślady przemocy psychicznej: lęki, depresja, bóle, moczenie, nadmierna potliwość, zaburzenia komunikacji związane z napięciem nerwowym, niska samoocena, płacliwość, zachowania destrukcyjne, apatia, wycofanie itd.
- 3) małoletni ma brudne ubrania, odzież nieadekwatną do pogody i warunków atmosferycznych,
- 4) mimo choroby przewlekłej nie korzysta z pomocy medycznej.

5. Niebieska Karta dokumentuje sytuację skrzywdzonego małoletniego i jest dowodem w postępowaniu przygotowawczym bądź sprawie karnej.

6. Podejmowanie interwencji na podstawie procedury „Niebieska karta” nie wymaga zgody małoletniego dotkniętego przemocą.

7. Wszczęcie procedury na terenie ośrodka następuje przez wypełnienie druku “Niebieska karta” – A w obecności małoletniego.

8. Realizacja procedury “Niebieska Karta”.

1) decyzję o założeniu Niebieskiej Karty podejmuje po rozpatrzeniu sprawy i konsultacji z osobami zespołu psychologiczno-pedagogicznego, wyznaczony przez dyrektorkę, dyrektora pracowniczka, pracownik ośrodka,

2) wypełnienie formularza Niebieska Karta-A rozpoczyna procedurę;

3) formularz Niebieska Karta-A musi być wypełniony w obecności małoletniego, co do którego

istnieje podejrzenie, że jest dotknięty przemocą w rodzinie i w ciągu 5 dni roboczych od wszczęcia procedury przekazany zespołowi wsparcia,

4) czynności podejmowane i realizowane w ramach tej procedury są przeprowadzane w obecności opiekuna małoletniego oraz pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego;

5) w sytuacji, gdy opiekun jest podejrzewany o stosowanie przemocy wobec małoletniego, działania z udziałem małoletniego przeprowadza się w obecności osoby pełnoletniej najbliższej pokrzywdzonemu,

6) po wypełnieniu formularza Niebieska Karta-A należy przekazać opiekunowi małoletniego formularz Niebieska Karta-B lub osobie, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy. Nie należy dawać formularza Niebieska Karta-B osobie, wobec której istnieje podejrzenie stosowania przemocy.

WZÓR

.....
(miejscowość, data)

.....
.....
nazwa i adres podmiotu, w którym
jest zatrudniona osoba wypełniająca
formularz „Niebieska Karta – A”

„NIEBIESKA KARTA – A”

W związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka przemocy domowej ustala się, co następuje:

I. DANE OSOBY/OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Dane	Osoba 1 doznająca przemocy domowej	Osoba 2 doznająca przemocy domowej	Osoba 3 doznająca przemocy domowej
Małoletni (Tak/Nie) ¹⁾			
Imię i nazwisko			
Imiona rodziców			
Wiek			
PESEL ²⁾			
Nazwa i adres miejsca pracy/ nazwa i adres placówki oświatowej, do której uczęszcza małoletni			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			

Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą stosującą przemoc domową: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>			

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę I

II. LICZBA MAŁOLETNICH W ŚRODOWISKU DOMOWYM, W KTÓRYM PODEJRZEWA SIĘ STOSOWANIE PRZEMOCY DOMOWEJ .....

III. DANE OSOBY/OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Dane	Osoba 1 stosująca przemoc domową	Osoba 2 stosująca przemoc domową
imię i nazwisko		
imiona rodziców		
Wiek		
WZROST ²⁾		
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Telefon lub adres e-mail		
<i>Adres miejsca pobytu (jeżeli jest inny niż adres miejsca zamieszkania):</i>		
Kod pocztowy		
Miejscowość		
Gmina		
Województwo		
Ulica		
Nr domu/nr lokalu		
Sytuacja zawodowa, w tym nazwa i adres miejsca pracy		
<i>Stosunek pokrewieństwa, powinowactwa lub rodzaj relacji z osobą doznającą przemocy domowej: (np. żona, była żona, partner, były partner, córka, pasierb, matka, teść)¹⁾</i>		

IV. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Osoby/formy przemocy domowej	Osoba 1 stosująca przemoc			Osoba 2 stosująca przemoc		
	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy	wobec Osoby 1 doznającej przemocy	wobec Osoby 2 doznającej przemocy	wobec Osoby 3 doznającej przemocy
Przemoc fizyczna ³⁾ <i>bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc psychiczna ³⁾ <i>izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc seksualna ³⁾ <i>zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc ekonomiczna ³⁾ <i>niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek,</i>						
<i>niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie i inne (wymień jakie)</i>						
Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej ³⁾ <i>wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem</i>						

zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają, i inne (wymień jakie)						
Inne ³⁾ zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne (wymień jakie)						

V. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ ODNIOŚŁA USZKODZENIA CIAŁA? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę V

VI. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM BYŁA W PRZESZŁOŚCI REALIZOWANA PROCEDURA

„NIEBIESKIE KARTY”?

tak (kiedy? ..... gdzie? .....)

nie

nie ustalono

VII. CZY W ŚRODOWISKU DOMOWYM AKTUALNIE JEST REALIZOWANA PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”?

tak

nie

nie ustalono

VIII. CZY OSOBA STOSUJĄCA PRZEMOC DOMOWĄ POSIADA BROŃ PALNĄ?

tak

nie

nie ustalono

IX. CZY OSOBA DOZNAJĄCA PRZEMOCY DOMOWEJ CZUJE SIĘ BEZPIECZNIE? (TAK/NIE)¹⁾

Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy

Uwaga! W przypadku większej niż 3 liczby osób doznających przemocy dołącz kolejną kartę zawierającą Tabelę IX

X. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ustalono - wypełnij tabelę   nie ustalono

Dane	Świadek 1	Świadek 2	Świadek 3
Imię i nazwisko			
Wiek			
<i>Adres miejsca zamieszkania:</i>			
Kod pocztowy			
Miejscowość			
Gmina			
Województwo			
Ulica			
Nr domu/nr lokalu			
Telefon lub adres e-mail			
<i>Stosunek świadka do osób, wobec których są podejmowane działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” (np. członek rodziny, osoba obca)¹⁾</i>			

XI. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ

(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 stosująca przemoc	Osoba 2 stosując przemoc
Badanie na zawartość alkoholu (wynik)		
Doprowadzenie do wytrzeźwienia		
Doprowadzenie do policyjnego pomieszczenia dla osób zatrzymanych	na podstawie art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, z późn. zm.)	
	na podstawie art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)	
Zatrzymanie w izbie zatrzymań jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej		
Powiadomienie organów ścigania		
Wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia		
Zakaz zbliżania się osoby stosującej przemoc domową do osoby dotkniętej taką przemocą na określonej w metrach odległość		
Zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą domową		
Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc na terenie szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej i artystycznej, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową		

Zakaz wstępu i przebywania osoby stosującej przemoc w miejscach pracy osoby doznającej przemocy domowej		
Zawiadomienie komórki organizacyjnej Policji, właściwej w spawach wydawania pozwolenia na broń, o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty”		
Odebranie broni palnej, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni		
Poinformowanie o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej		
Inne (wymień jakie?)		

XII. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE PODJĘTE WOBEC OSOBY DOZNAJĄCEJ PRZEMOCY DOMOWEJ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Działanie	Osoba 1 doznająca przemocy	Osoba 2 doznająca przemocy	Osoba 3 doznająca przemocy
Udzielono pomocy ambulatoryjnej			
Przyjęto na leczenie szpitalne			
Wydano zaświadczenie o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała			
Zapewniono schronienie w placówce całodobowej			
Zabezpieczono małoletniego w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia			
Powiadomiono sąd rodzinny o sytuacji małoletniego			
Przekazanie formularza „Niebieska Karta – B”			
Inne (wymień jakie?)			

XIII. DODATKOWE

INFORMACJE

.....

.....

.....

.....

.....

.....

XIV. WSZCZĘCIE PROCEDURY „NIEBIESKIE KARTY” NASTĄPIŁO PRZEZ
(zaznacz w odpowiednim miejscu znak X):

Pracownika socjalnego jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	
Funkcjonariusza Policji	
Żołnierza Żandarmerii Wojskowej	
Pracownika socjalnego specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	
Asystenta rodziny	
Nauczyciela	

Osobę wykonującą zawód medyczny, w tym lekarza, pielęgniarkę, położną lub ratownika medycznego	
Przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	
Pedagoga, psychologa lub terapeutę, będących przedstawicielami podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	

.....

imię i nazwisko oraz czytelny podpis osoby

wypełniającej formularz „Niebieska Karta – A”

.....

(data wpływu formularza, podpis

członka Zespołu Interdyscyplinarnego)

¹⁾ wpisać właściwie

²⁾ numer PESEL wpisuje się, o ile danej osobie numer taki został nadany. W przypadku braku numeru PESEL jest konieczne podanie innych danych identyfikujących osobę

³⁾ podkreślić rodzaje zachowań

WZÓR

„NIEBIESKA KARTA – B”**INFORMACJA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ****Co to jest procedura „Niebieskie Karty”?**

Są to różne działania podejmowane w sytuacji podejrzenia lub stwierdzenia stosowania przemocy domowej na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Celem procedury „Niebieskie Karty” jest zatrzymanie przemocy domowej i udzielenie pomocy i wsparcia Tobie i Twoim najbliższym. Na skutek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” informacja dotycząca Twojej sytuacji zostanie przekazana do grupy diagnostyczno-pomocowej. Więcej informacji na temat dalszych działań uzyskasz podczas spotkania z członkami tej grupy, na które zostaniesz zaproszona/(y). W trakcie procedury członkowie grupy będą kontaktować się także z osobą, która przemoc stosuje.

Co to jest przemoc domowa?

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienia lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Kto może być osobą doznającą przemocy domowej?

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni (np. rodzice, dziadkowie, pradziadkowie), zstępni (np. dzieci, wnuki, prawnuki), rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoba pozostająca w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoba wspólnie zamieszkująca i gospodarująca oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoba pozostająca obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni.

Najczęstsze formy przemocy domowej:

Przemoc fizyczna: bicie, szarpanie, kopanie, duszenie, popychanie, obezwładnianie i inne.

Przemoc psychiczna: izolowanie, wyzywanie, ośmieszanie, grożenie, krytykowanie, poniżanie i inne.

Przemoc seksualna: zmuszanie do obcowania płciowego, innych czynności seksualnych i inne.

Przemoc ekonomiczna: niemożność utrzymania osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie i inne.

Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają i inne.

Inny rodzaj zachowań: zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków i inne.

WAŻNE

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest osobą doznającą przemocy domowej, nie wstydź się prosić o pomoc. Wezwij Policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112. Prawo stoi po Twojej stronie!

Masz prawo do złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy domowej do Prokuratury, Policji lub Żandarmerii Wojskowej.

Możesz także zwrócić się po pomoc do podmiotów i organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Pomogą Ci:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej i Ośrodki wsparcia** – zapewniając schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej** – zapewniając bezpłatne całodobowe schronienie Tobie i Twoim bliskim, gdy doznajesz przemocy domowej, oraz udzielą Ci kompleksowej, specjalistycznej pomocy w zakresie interwencyjnym, terapeutyczno-wspomagającym oraz potrzeb bytowych.
- **Okręgowe ośrodki i lokalne punkty działające w ramach Sieci Pomocy Pokrzywdzonym Przystępstwem** – zapewniając profesjonalną, kompleksową i bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychoterapeutyczną i materialną.
- **Sądy opiekuńcze** – w sprawach opiekuńczych i alimentacyjnych.

- **Placówki ochrony zdrowia** – np. uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – podejmując działania wobec osoby nadużywającej alkoholu.
- **Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej** – w zakresie uzyskania pomocy prawnej.

Wykaz placówek funkcjonujących na Twoim terenie, udzielających pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej

Uwaga: (dane wprowadza zespół interdyscyplinarny):

L p .	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres e-mail

Możesz zadzwonić do:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”** tel. **800 12 00 02** (linia całodobowa i bezpłatna), w poniedziałki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ można rozmawiać z konsultantem w języku angielskim, a we wtorki w godz. 18⁰⁰–22⁰⁰ w języku rosyjskim. **Dyżur prawny tel. (22) 666 28 50** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17⁰⁰–21⁰⁰) oraz tel. **800 12 00 02** (linia bezpłatna, czynna w środę w godzinach 18⁰⁰–22⁰⁰). **Poradnia e-mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info. Członkowie rodzin z problemem przemocy i problemem alkoholowym mogą skonsultować się także przez **SKYPE: pogotowie. niebieska.linia** ze specjalistą z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – konsultanci posługują się językiem migowym.
- **Ogólnokrajowej Linii Pomocy Pokrzywdzonym tel. +48 222 309 900** przez całą dobę można anonimowo uzyskać informacje o możliwości uzyskania pomocy, szybką poradę psychologiczną i prawną, a także umówić się na spotkanie ze specjalistami w dowolnym miejscu na terenie Polski. Możliwe są konsultacje w językach obcych oraz w języku migowym.
- **Policyjny telefon zaufania dla osób doznających przemocy domowej nr 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9³⁰ do 15³⁰, od godz. 15³⁰ do 9³⁰ włączony jest automat).

Załącznik nr 7

.....
miejsowość, data

Oświadczenie rodziców/ opiekunów

Oświadczam, że zapoznałam/-em się ze Standardami Ochrony Osób Małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Załącznik nr 8

.....
miejsowość, data

Oświadczenie pracowniczki, pracownika ośrodka

Oświadczam, że zapoznałam/-em się ze Standardami Ochrony Osób Małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Głuchych im. Jana Sierzyńskiego w Warszawie i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis